

Möte i användarråd för Befolkning, demografi och integration

Närvarande:

Ledamöter

Christian Skarman, ordförande, Region Stockholm
Daniel Levisson, Umeå kommun, punkt 6-11, digitalt
Ida Borg ersätter Eva Andersson, Stockholms universitet
Helen Eriksson ersätter Gunnar Andersson, Stockholms universitet
Bengt Eriksson, Boverket, digitalt
Joanna Hägg, Sveriges kommuner och regioner
Disa Kammar Larsson, Finansdepartementet
Ulrika Vikman ersätter Binniam Kidane, Arbetsmarknadsdepartementet
Anders Wirhed, Justitiedepartementet
Birgitta Hultblad ersätter Kristoffer Lundberg, Socialdepartementet
Elin Blomberg, Länsstyrelsen Stockholm

Från SCB

Marie Lideus, enhetschef Befolkning och levnadsförhållanden
Mikael Fredberg, sektionschef Befolkningsstatistik
Sara Frankl, sektionschef Samordning och tvärområden
Susanne Zander, sekreterare
Lena Lundkvist, sekreterare
Linnea Åslund, punkt 5
Ann-Marie Persson, punkt 5
Moa Tyni, punkt 7, digitalt
Dalia Hamdan, punkt 9.

Externa

Anders Klaar, Skatteverket, punkt 6, digitalt.

1. Mötet öppnas, inklusive presentationsrunda

Christian Skarman, Region Stockholm

Ordföranden hälsade alla välkomna

Alla närvarande presenterade sig.

2. Godkännande av dagordning

3. Runda bland ledamöter

Region Stockholm: tidigare hade varje region en databas för regionala analyser, nu utvecklas en gemensam mikrodatabas. Det medför bättre möjligheter till jämförelse och olika utbrytningar skärgården, stad mm. Då kan vi också dela script mellan regionerna för olika analyser. Nu ser vi på efterdyningarna av pandemin, vad har det medfört för bosättningen i relation till arbetsplatsen. Hur påverkar ekonomiska förutsättningar boende.

Sveriges Kommuner och Regioner: uppföljning av ekonomi och utvecklingen, och demografi. Mycket arbete med att anpassa det interna arbetet till CKM. Rådet för främjande av kommunala analyser och SKR jobbar med det. Försöker förstå vad konsekvenserna är, vad som kan summeras och inte.

Arbetsmarknadsdepartementet: Arbete med politikområdet integration, översyn av prov för tolkar, SCB:s uppdrag om bättre uppföljning av integration, boende för nyanlända och hur kommuner kan få större inflytande. Proposition under 2026 för att nytt system ska finnas 2027. Övriga frågor är system för kvalificering för välfärden, utanförskap, barn i kriminella nätverk och barns levnadsförhållanden i utanförskapsområden. I regeringens budgetproposition för 2026 finns mer som rör integration.

Länsstyrelsen Stockholm: Vi är främst en användare av prognoser och befolkningsstatistik. Just nu finns ett stort intresse från politikerna. Enkät ute nu till kommunerna om mottagandet av nyanlända.

Stockholms universitet (Demografiska avdelningen): Det har genomförts ett nordiskt seminarium om demografi. 6 nov har Institutet för framtidsstudier ett seminarium om barnafödande. Antal barn per person föll redan 2010, men nu har antalet födda barn sjunkit. Den svängning som finns nu av fallande födelsetal följer inte konjunkturen. Det är nytt. Finland drabbades redan under 2010-talet av en "fertilitetskris", där födelsetalen sjönk kraftigt. Migration och dödlighet är också något som studeras. Sveriges förväntade livslängd har fallit för äldre.

Stockholms universitet (Kulturgeografi): Doktorandprojekt om flyttströmmar och pandemin. Utsatta områden studeras om vad som händer med barns livstrajektorier om de växer upp i utsatta områden. Använder en definition som utgår från ett eget utvecklat index för utsatta områden. Undersöker etablering, hur går det.

Boverket: Myndigheten växer och har bytt lokaler. Kontor också i Malmö. Det finns en ny riksarkitekt. GD slutar till sommaren. Vad gäller verksamheten är fokus på nya byggregler, som medför mycket kringarbete med information mm. Boverket är en beredskapsmyndighet, medför förändrad organisation och nyrekrytering. Ökat fokus på marknadens funktionssätt och analyser om det.

Justitiedepartementet: Det pågår ett omfattande arbete med ny lagstiftning om vandel, utvisning pga brott, mm. Många av dem är tänkta att träda i kraft 2026. Kvartalsvis redovisning av beviljade medborgarskap, önskar månadsvis redovisning.

Socialdepartementet: En bokstavsutredning har tillsatts om barnafödande. En ungdomspolitisk skrivelse är på gång som inkluderar ungas integration, arbetsmarknadsläget för unga mm. I mikrosimuleringsmodellen FASIT finns nu en modell med registeruppgifter som ska fånga personer med funktionsnedsättning.

4. SCB-information

Marie Lideus, Sara Frankl och Mikael Fredberg, SCB
Se bifogat dokument.

5. Nya produktsidor och färre Excel-tabeller på scb.se – vad betyder det för användarna?

Linnea Åslund och Ann-Marie Persson, SCB

På SCB pågår ett arbete med att förändra SCB:s webbplats i syfte att göra det lättare för användarna att hitta rätt. Ett omfattande arbete har gjorts med att identifiera användares behov och hur användare orienterar sig på hemsidan. Det finns en plan för att förändra publiceringen av Excel/html-tabeller på produktsidorna. Majoriteten av Excel/html-tabellerna på befolkningsstatistikens och hushållens boende produktsidor kommer att sluta uppdateras under 2026. Vissa av tabellerna kommer föras över till statistikdatabasen (SSD). Ett arbete med att förlänga vissa tidsserier i SSD kommer troligen göras.

Fråga från användarrådet. Hur kommer preliminära siffror för ett kvartal jämföras med förra årets preliminära siffror? I SSD publiceras slutliga siffror.

SCB tar med sig frågan i sitt fortsatta arbete.

Fråga från användarrådet. Var kommer de Excel/HTML-tabeller idag som gå att återfinna?

Ett arbete pågår med att se över var historisk statistik som inte längre uppdateras ska ligga på SCB:s webbplats. När produktsidorna görs om kommer det inte gå att nå Excel/HTML-tabeller därifrån.

Mötesdeltagarna uppmanas att kontakta SCB gällande eventuellt övriga behov kopplat till Excel/html-tabeller som inte hann diskuteras under mötet.

Fråga från användarrådet: CKM har medfört att flera tabeller blivit uppdelade i två vilket försvårar jämförelser över tid, finns det planer på att förändra detta?

Det är en resursfråga att lösa detta, men diskussioner pågår att prioritera och göra en tabell av de som blivit delade under kommande år.

6. Höjd kvalitet i folkbokföringen

Anders Klaar, Skatteverket

Skatteverket redogör för arbetet med nationell lägesbild för befolkningen. Beskriver över och underskattning i folkbokföringen, men 98 procent är rätt folkbokförda. De arbetar på flera sätt för att förbättra folkbokföringen, bland annat har handläggningstiderna vid flytt till Sverige minskat.

Fråga från användarrådet: kommer utvandringen fortsätta vara hög pga. avskrivningarna?

Ja. Så länge vi jobbar med övertäckningen. Vi har fokuserat på felaktigt folkbokförda.

Fråga från användarrådet: Hur har de slumpmässiga kontrollerna gjorts? Ett slumpmässigt urval görs av folkbokförda och sedan görs kontroller. Skatteverket har utvecklat en modell för vilka som ofta gör fel. Utifrån det görs riktade kommunikationsinsatser till tex studenter om att anmäla flytt. Ungefär 2–3 proc. av folkbokföringsuppgifterna bedöms vara felaktiga, likartat med SCB:s bedömning. Kontroller innebär även fysiska besök. Skatteverket vill utöka samarbetet med kommuner och fastighetsägare för att få kännedom om felaktig folkbokföring. Har fått många anmälningar redan från kommuner och Skatteverket effektiviserar nu sin handläggning med hjälp av AI.

7. Urvalsundersökning för uppföljning av social och kulturell integration

Susanne Zander, Moa Tyni, SCB

I juni lämnade SCB ett förslag om hur de integrationspolitiska delmålen om social och kulturell samt demokratisk integration kan följas upp, som bl.a. innebär att en ny urvalsundersökning ska genomföras. Här finns rapporten: [Förstudie om uppföljning av integration](#) Nu har vi ett genomförandeuppdrag och arbetar med ett frågeschema till undersökningen. SCB berättar om det förslag som lagts i rapporten i juni.

Fråga från användarrådet: Finns det en risk att vi utgår från normer i Sverige som att inte själva ta hand om våra gamla föräldrar? Eller att män inte ska arbeta i vårdyrken?

I nuläget finns inga tänkta frågor om detta, vi utgår från våra grundlagar när vi identifierar frågor om normer och värderingar.

Fråga från användarrådet: Hur finfördelat geografiskt kommer undersökningen redovisas?

Då det är en urvalsundersökning kommer det nog inte gå att bryta ner på mer än områdestyp, kommuntyp eller urbaniseringsgrad.

Fråga från användarrådet: Kriminalitet, är det en norm ni frågar om?

Det är Brottförebyggande rådet som har ett sådant uppdrag, som statistikansvarig myndighet.

Fråga från användarrådet: vilka språk kommer ni ha undersökningen på? Webbundersökningen kommer nog att göras på svenska och engelska. Vi undersöker vilka språk som efterfrågats i olika undersökningar. Telefonintervjuer kan genomföras med tolk för flera språk som t.ex. arabiska.

Fråga från användarrådet: Vad tror ni om svarsfrekvensen?

Vi har gjort en uppskattning av förväntad svarsandel baserat på ULF 2022–2024. Men vi kommer inte veta hur utfallet blir förrän i juni 2026.

Fråga från användarrådet: Ni har ett annat uppdrag om registerbaserad uppföljning av integration, hänger uppdragen ihop?

Ja, det uppdraget redovisas i april. Undersökningen i juni. Vi kommer försöka göra en samlad redovisning av uppföljningen av integrationspolitiken, utifrån delmålen, på SCB:s hemsida.

8. Statistik om föräldrar

Dalia Hamdan, SCB

Nu publiceras statistik om mamman i februari och om pappan i maj. Administrativa förändringar har gjort att faderskapet nu registreras fortare än tidigare och det flesta pappor registreras relativt snabbt efter barnets födelse. Kan vi publicera uppgifter om pappan samtidigt som vi publicerar uppgifter om mamman eller behöver vi vänta in de sista faderskapsregistreringarna. Diskussion följde.

9. Fruktsamhetens utveckling de senaste månaderna

Lena Lundkvist, SCB

Information om barnafödandet innevarande år. Diagram visades för utvecklingen per månad de senaste 5 åren. Det är förväntat att det 2025

blir ungefär samma fruktsamhet som föregående år, i alla fall inte en stor nedgång. Den framskrivning som gjorts förväntas vara relativt korrekt. Diskussion följde.

10. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

11. Summering

Ordföranden sammanfattade mötet och tackade för ett intressant möte och såg fram emot kommande möte i användarrådet.